

Torsdag den 24. november 2016

P8_TA(2016)0452

Den Europæiske Ombudsmands årsberetning 2015**Europa-Parlamentets beslutning af 24. november 2016 om Den Europæiske Ombudsmands årsberetning 2015 (2016/2150(INI))**

(2018/C 224/17)

Europa-Parlamentet,

- der henviser til Den Europæiske Ombudsmands årsberetning 2015,
 - der henviser til artikel 15 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde,
 - der henviser til artikel 228 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde,
 - der henviser til artikel 258 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde,
 - der henviser til artikel 11 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder,
 - der henviser til artikel 41 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder,
 - der henviser til artikel 42 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder,
 - der henviser til artikel 43 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder,
 - der henviser til FN's konvention om rettigheder for personer med handicap,
 - der henviser til Europa-Parlamentets afgørelse 94/262/EKSF, EF, Euratom af 9. marts 1994 vedrørende Ombudsmandens statut og de almindelige betingelser for udøvelsen af hans hverv ⁽¹⁾,
 - der henviser til den europæiske kodeks for god forvaltningsskik som vedtaget af Europa-Parlamentet den 6. september 2001 ⁽²⁾,
 - der henviser til rammeaftalen om samarbejde, som blev indgået mellem Europa-Parlamentet og Den Europæiske Ombudsmand den 15. marts 2006 og trådte i kraft den 1. april 2006,
 - der henviser til de principper om gennemsigtighed og integritet i lobbyvirksomhed, der er offentliggjort af Organisationen for Økonomisk Samarbejde og Udvikling (OECD),
 - der henviser til sine tidligere beslutninger om Den Europæiske Ombudsmands virksomhed,
 - der henviser til forretningsordenens artikel 220, stk. 2, andet og tredje punktum,
 - der henviser til betænkning fra Udvalget for Andragender (A8-0331/2016),
- A. der henviser til, at Den Europæiske Ombudsmands årsberetning 2015 formelt blev forelagt for Europa-Parlamentets formand den 3. maj 2016, og at ombudsmanden, Emily O'Reilly, forelagde den for Udvalget for Andragender i Bruxelles den 20. juni 2016;
- B. der henviser til, at det af artikel 15 i TEUF fremgår, at EU's institutioner, organer, kontorer og agenturer med henblik på at fremme gode styreformer og sikre civilsamfundets deltagelse skal arbejde så åbent som muligt;

⁽¹⁾ EFT L 113 af 4.5.1994, s. 15.

⁽²⁾ EUT C 72 E af 21.3.2002, s. 331.

Torsdag den 24. november 2016

- C. der henviser til, at artikel 24 i TEUF fastsætter princippet om, at enhver unionsborger kan henvende sig til den ombudsmandsinstitution, der indføres i overensstemmelse med artikel 228 i TEU;
- D. der henviser til, at Den Europæiske Ombudsmand i henhold til artikel 228 i TEUF er beføjet til at modtage klager over tilfælde af fejl eller forsømmelser i forbindelse med handlinger foretaget af Unionens institutioner, organer, kontorer og agenturer med undtagelse af Den Europæiske Unions Domstol under udøvelsen af dens domstolsfunktioner;
- E. der henviser til, at artikel 258 i TEUF fastsætter Kommissionens rolle som traktaternes vogter; der henviser til, at fejlagtig eller manglende udøvelse af dette ansvar kan betragtes som fejl eller forsømmelser;
- F. der henviser til, at Unionens institutioner, organer, kontorer og agenturer i henhold til artikel 298 i TEUF »støtter sig på en åben, effektiv og uafhængig europæisk forvaltning«, og at samme artikel giver mulighed for til det formål at vedtage specifik afledt ret i form af forordninger, der finder anvendelse på hele EU-forvaltningen;
- G. der henviser til, at det i artikel 41 i chartret om grundlæggende rettigheder fastslås, at »Enhver har ret til at få sin sag behandlet uvildigt, retfærdigt og inden for en rimelig frist af Unionens institutioner, organer, kontorer og agenturer«;
- H. der henviser til, at det i chartrets artikel 43 hedder, at »Enhver unionsborger samt enhver fysisk eller juridisk person med bopæl eller hjemsted i en medlemsstat har ret til at klage til Unionens ombudsmand over tilfælde af fejl og forsømmelser i forbindelse med handlinger foretaget af Fællesskabets institutioner eller organer med undtagelse af Domstolen og Retten i Første Instans under udøvelsen af deres domstolsfunktioner«;
- I. der henviser til, at Den Europæiske Ombudsmand, der blev oprettet ved Maastrichttraktaten, fejrede sit 20-års jubilæum i 2015 og siden 1995 har behandlet 48 840 klager;
- J. der henviser til, at det af en Flash Eurobarometerundersøgelse om unionsborgerskabet fra oktober 2015 fremgår, at 83 % af EU-borgerne er bekendt med, at en EU-borger har ret til at indgive en klage til Europa-Kommissionen, Europa-Parlamentet eller Den Europæiske Ombudsmand;
- K. der henviser til, at fejl og forsømmelser af Den Europæiske Ombudsmand defineres som mangelfuld eller undladt administration, der opstår, hvis en institution eller et offentligt organ undlader at handle i overensstemmelse med gældende lov, en bindende regel eller et bindende princip, ikke overholder principperne for god forvaltning eller krænker menneskerettighederne;
- L. der henviser til, at adfærdskodeksen for god forvaltningsskik har til formål at hindre, at der opstår fejl eller forsømmelser; der henviser til, at nytten af dette redskab er begrænset på grund af dets ikke-bindende karakter;
- M. der henviser til, at en høj grad af gennemsigtighed er afgørende for at opnå legitimitet og tillid til, at beslutninger bygger på den almene offentlige interesse;
- N. der henviser til, at uigennemsigtighed, når det drejer sig om sager, der indebærer en væsentlig indflydelse på EU's socioøkonomiske model og ofte har stor betydning for folkesundhed og miljø, har en tendens til at skabe mistillid blandt borgerne og offentligheden generelt;
- O. der henviser til, at whistleblowere spiller en afgørende rolle i afsløringen af sager om fejl og forsømmelser og i visse tilfælde endda politisk korruption; der henviser til, at disse tilfælde undergraver kvaliteten af vores demokrati i alvorlig grad; der henviser til, at whistleblowere ofte står over for alvorlige problemer bagefter, og at de alt for ofte oplever negative personlige konsekvenser på mange niveauer, ikke bare fagligt, men endda i strafferetligt henseende; der henviser til, at disse kendte hidtidige erfaringer i mangel af yderligere beskyttelsesforanstaltninger kan have en tendens til at afholde privatpersoner fra at følge den etiske vej og rapportere om uregelmæssigheder i fremtiden;
- P. der henviser til, at EU-institutionerne i 90 % af tilfældene efterkom Den Europæiske Ombudsmands afgørelser og/eller henstillinger i 2014, hvilket er 10 procentpoint højere end i 2013;

Torsdag den 24. november 2016

- Q. der henviser til, at de vigtigste emner for de undersøgelser, der blev indledt af Ombudsmanden i 2015 er følgende: gennemsigtighed i EU-institutionerne, etiske spørgsmål, borgernes inddragelse i EU's beslutningsproces, EU's konkurrenceregler og grundlæggende rettigheder;
- R. der henviser til, at Europa-Parlamentets Udvalg for Andragender er et aktivt medlem af det europæiske netværk af ombudsmænd; der henviser til, at Udvalget i denne egenskab modtog 42 klager fra Den Europæiske Ombudsmand til videre behandling som andragender;
1. godkender Den Europæiske Ombudsmands årsberetning for 2015;
 2. lykønsker Emily O'Reilly for hendes fremragende arbejde og for hendes utrættelige bestræbelser på at forbedre kvaliteten af de tjenester, som den europæiske forvaltning tilbyder borgerne; anerkender betydningen af gennemsigtighed som et centralt element i at vinde tillid og opnå god forvaltningsskik, hvilket også er understreget af den høje andel af klager vedrørende gennemsigtighed (22,4 %), hvilket giver dette emne førstepladsen over alle klager; erkender betydningen af strategiske undersøgelser for at sikre god forvaltningsskik og støtter de undersøgelser, der hidtil er foretaget af Den Europæiske Ombudsmand på dette område;
 3. glæder sig over Den Europæiske Ombudsmands fortsatte bestræbelser på at øge gennemsigtigheden i TTIP-forhandlingerne via forslag til Kommissionen; roser Kommissionens deraf følgende offentliggørelse af flere TTIP-dokumenter, hvorved den fremmer gennemsigtighed som en af de tre grundlæggende principper i Kommissionens nye handelsstrategi; minder på ny om behovet for fuld og øget gennemsigtighed i internationale aftaler såsom TTIP, CETA og andre, hvilket talrige andragender fra bekymrede borger til Udvalget for Andragender har opfordret til; opfordrer til stærkere og bredere bestræbelser i denne henseende for at sikre de europæiske borgeres tillid;
 4. opfordrer Den Europæiske Ombudsmand til at undersøge, i hvilket omfang indførelsen af sikre læseværelser efterlever retten til aktindsigt og principperne for god forvaltning;
 5. minder om, at forordning (EF) nr. 1049/2001 om aktindsigt i Europa-Parlamentets, Rådets og Kommissionens dokumenter bygger på princippet om »den videst mulige aktindsigt«; understreger derfor, at gennemsigtighed og fuld aktindsigt i EU-institutionernes dokumenter skal være reglen for at sikre, at borgerne fuldt ud kan udøve deres demokratiske rettigheder; understreger, at undtagelser til denne regel, hvilket allerede er blevet fastslået af EU-Domstolen, skal fortolkes korrekt og tage hensyn til en tungtvejende offentlig interesse i udbredelsen af et dokument og til de krav, der følger af et demokrati, nærmere inddragelse af borgerne i beslutningsprocessen, forvaltningens lovlighed, effektivitet og ansvarlighed over for borgerne;
 6. tilskynder Kommissionen og medlemsstaterne til at give Den Europæiske Ombudsmand beføjelse til at udstede en erklæring om de forskellige EU-institutioners manglende overholdelse af forordning (EF) nr. 1049/2001 om aktindsigt i Europa-Parlamentets, Rådets og Kommissionens dokumenter, forudsat at disse dokumenter ikke er omfattet af anvendelsesområdet for artikel 4 og artikel 9, stk. 1, i forordningen; støtter tanken om, at Ombudsmanden bør have beføjelse til at træffe afgørelse om frigivelsen af de relevante dokumenter efter en undersøgelse af den manglende overholdelse;
 7. beklager, at revisionen af forordning (EF) nr. 1049/2001 er gået i stå; mener, at der omgående bør gøres yderligere fremskridt, eftersom forordningen ikke længere afspejler den nuværende juridiske situation eller den institutionelle praksis;
 8. erkender, at der er behov for gennemsigtighed i EU's beslutningsproces, og støtter Den Europæiske Ombudsmands undersøgelse af de uformelle forhandlinger mellem de tre vigtigste EU-institutioner (»triloger«) og lanceringen af en offentlig høring om spørgsmålet; støtter offentliggørelse af trilogdokumenter i overensstemmelse med artikel 4 og 9 i forordning (EF) nr. 1049/2001;
 9. beklager, at Kommissionen har tilsendt Parlamentets Undersøgelsesudvalg om Emissionsmålinger i Bilindustrien ufuldstændig dokumentation, hvor Kommissionen har udeladt oplysninger, som den ikke finder relevante; opfordrer Kommissionen til at sikre den højest mulige præcision i sit arbejde og fuld åbenhed om den forelagte dokumentation i fuld overensstemmelse med princippet om loyalt samarbejde for at garantere, at Undersøgelsesudvalget om Emissionsmålinger i Bilindustrien fuldt ud og effektivt kan udøve sine undersøgelsesbeføjelser;

Torsdag den 24. november 2016

10. støtter Den Europæiske Ombudsmands beslutsomhed med hensyn til at gøre Den Europæiske Centralbank mere gennemsigtig og få den til at efterleve en høj forvaltningsstandard, især som medlem af trojkaen/kvadrigaen, der overvåger de finanspolitiske konsolideringsprogrammer i EU-landene; glæder sig over ECB's afgørelse om at offentliggøre lister over direktionsmedlemmernes møder; støtter de nye vejledende principper for taler og etableringen af en »stille periode« vedrørende markedsfølsomme oplysninger forud for Styrelsesrådets møder;
11. noterer sig ECB's status som både en monetær myndighed og et rådgivende medlem af trojkaen/kvadrigaen, og opfordrer Ombudsmanden til at sikre hensynet til god forvaltningsskik i en af Europas vigtigste finansielle myndigheder;
12. opfordrer til større gennemsigtighed i Eurogruppens møder ud over de foranstaltninger, der allerede er truffet af dens formand efter Den Europæiske Ombudsmands indgriben;
13. bifalder Ombudsmandens undersøgelse vedrørende sammensætningen og gennemsigtigheden af arbejdet i Kommissionens ekspertgrupper; bemærker Kommissionens bestræbelser på at åbne disse grupper for offentligheden og understreger, at der er behov for yderligere foranstaltninger for at sikre fuld gennemsigtighed; gentager sin opfordring til Rådet, herunder til dets forberedende organer, om at tilslutte sig lobbyregistret så hurtigt som muligt og om at forbedre gennemsigtigheden i deres arbejde;
14. støtter Ombudsmandens bestræbelser på at gøre lobbyvirksomhed mere gennemsigtig; beklager Kommissionens modvilje mod at offentliggøre detaljerede oplysninger om møder med tobakslobbyister; opfordrer indtrængende Kommissionen til at gøre sit arbejde fuldstændig gennemsigtig, så offentligheden får mere tillid til dens arbejde;
15. opfordrer Kommissionen til at gøre alle oplysninger om lobbyisme gratis, fuldt forståelige og lettilgængelige for offentligheden via én enkelt centraliseret onlinedatabase;
16. opfordrer Kommissionen til inden udgangen af 2017 at fremsætte et forslag til et fuldstændig obligatorisk og juridisk bindende lobbyregister med henblik på at lukke alle smuthuller og opnå et fuldstændig obligatorisk register for alle lobbyister;
17. støtter bestræbelserne på at gennemføre retningslinjer for gennemsigtighed inden for lobbyvirksomhed, der ikke blot kan finde anvendelse på EU-institutionerne, men også på de nationale forvaltninger;
18. påpeger borgernes bekymringer i forbindelse med Kommissionens behandling af traktatbrudsprocedurer ved EU-Domstolen og manglen på gennemsigtighed i de relevante etaper af proceduren; fremhæver, at retten til god forvaltning, som fastsat i artikel 41 i EU's charter om grundlæggende rettigheder, omfatter forpligtelsen til at give tilstrækkelig begrundelse i de tilfælde, hvor Kommissionen beslutter ikke at indlede en traktatbrudsprocedure ved Domstolen; bifalder Ombudsmandens strategiske undersøgelse af de systemiske problemer i EU Pilot-ordningen;
19. glæder sig over åbningen af ombudsmandens undersøgelse (sag OI/5/2016/AB) af Kommissionens behandling af klager om traktatbrud under EU Pilot-procedurerne i sin rolle som vogter af traktaterne; minder om tidligere anmodninger fra Udvalget for Andragender om at sikre adgang til dokumenter om EU Pilot-ordningen og overtrædelsesprocedurer, da andragender hyppigt fører til indledning af sådanne procedurer;
20. glæder sig over fortsættelsen af Den Europæiske Ombudsmands undersøgelser vedrørende »svingdørssager« i Kommissionen; glæder sig over, at Kommissionen som følge af disse undersøgelser har fremlagt flere oplysninger for så vidt angår navnene på de højtstående embedsmænd, der har forladt Kommissionen for at arbejde i den private sektor; tilskynder til en hyppigere offentliggørelse af navnene på og andre oplysninger om sådanne personer; udtrykker håb om, at andre europæiske institutioner og agenturer vil følge trop; glæder sig over, at Kommissionen er villig til at offentliggøre oplysninger om tidligere kommissærers beskæftigelse efter udløbet af deres embedsperiode; udtrykker stor bekymring over, at den tidligere formand for Kommissionen, José Manuel Barroso, blev udnævnt som rådgiver og ikkeudøvende bestyrelsesformand for Goldman Sachs International; opfordrer Den Europæiske Ombudsmand til at iværksætte en strategisk undersøgelse af Kommissionens håndtering af Barrosos svingdørsag, der indeholder anbefalinger til en reform af adfærdskodeksen, så den lever op til principperne for god forvaltning og traktatkravene i artikel 245 i TEUF;

Torsdag den 24. november 2016

21. minder om, at interessekonflikter har et bredere omfang end »svingdørssagerne«; understreger, at en effektiv håndtering af alle kilder til interessekonflikter er af afgørende betydning med henblik på at opnå god forvaltning og sikre troværdigheden af den politiske og tekniske beslutningsproces; mener, at der på EU-plan og på grundlag af høje standarder og konkrete foranstaltninger skal udvises særlig omhu, der ikke efterlader nogen tvivl om, at der ikke eksisterer nogen form for interessekonflikt i forbindelse med udnævnelse af kandidater til stillinger i EU's institutioner, agenturer og organer;
22. glæder sig over, at alle EU-institutioner i 2015 indførte interne regler for beskyttelse af whistleblowere i henhold til artikel 22, litra a), b) og c) i vedtægten, og dermed på en reguleret måde tilskynder til rapportering af uregelmæssigheder; bemærker, at beskyttelsen af whistleblowere mod repressalier ville kunne være mere effektive; opfordrer derfor til, at der vedtages fælles bestemmelser til fremme af rapportering af uregelmæssigheder og indførelse af minimumsgarantier og beskyttelse af whistleblowere;
23. opfordrer til, at der indføres et direktiv om rapportering af uregelmæssigheder, som fastsætter passende kanaler og procedurer for rapportering af alle former for forseelser, og til, at der indføres passende minimumsgarantier og juridiske beskyttelsesforanstaltninger for whistleblowere i både den offentlige og den private sektor;
24. bifalder indførelsen af en klagemekanisme for eventuelle krænkelse af grundlæggende rettigheder i Frontex efter en igangværende Ombudsmandsundersøgelse af Frontex' og medlemsstaternes håndtering af de fælles tvangsmæssige hjemsendelser af irregulære migranter; påskønner indførelsen af denne mekanisme i den nye europæiske grænse- og kystvagt;
25. roser Den Europæiske Ombudsmand for at undersøge medlemsstaternes overholdelse af charteret om grundlæggende rettigheder i forbindelse med gennemførelsen af aktioner, der finansieres med EU-midler, som f.eks. projekter, der omfatter en institutionalisering af personer med handicap i stedet for at integrere dem i samfundet; opfordrer indtrængende Den Europæiske Ombudsmand til at fortsætte disse undersøgelser for at sikre gennemsigtighed og merværdi af projekter;
26. glæder sig over samarbejdet mellem Ombudsmanden og Europa-Parlamentet inden for EU's ramme for FN-konventionen om rettigheder for personer med handicap, navnlig med hensyn til at opfordre til en fuldstændig gennemførelse af konventionen på EU-plan og til en tilstrækkelig tildeling af midler hertil; bekræfter på ny sin fulde støtte til gennemførelsen af konventionen og opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til at vedtage en fuldstændig gennemførelse af konventionen på EU-plan;
27. støtter Ombudsmandens bestræbelser i forbindelse med behandlingen af sager om forskelsbehandling, mindretals rettigheder og ældres rettigheder på seminaret for det europæiske netværk af ombudsmande: ombudsmande mod forskelsbehandling;
28. støtter Ombudsmandens bestræbelser på at medtage upartiskhed i Kommissionens beslutningstagning på konkurrenceområdet;
29. anerkender, at borgernes ret til at få indflydelse på EU's beslutningsproces nu er vigtigere end nogensinde før; bifalder de retningslinjer, der er foreslået af Ombudsmanden for at forbedre det europæiske borgerinitiativ, navnlig hvad angår vægtig begrundelse fra Kommissionens side for at afvise et borgerinitiativ; erkender dog samtidig, at der er væsentlige mangler, som skal håndteres og løses for at gøre det europæiske borgerinitiativ mere effektivt; mener, at en større inddragelse af borgerne i udformningen af EU's politikker vil øge EU-institutioners troværdighed;
30. noterer sig med tilfredshed Ombudsmandens løbende dialog og tætte forbindelser til en bred vifte af EU-institutioner, herunder Europa-Parlamentet, og andre organer med henblik på at sikre administrativt samarbejde og samhørighed; roser ligeledes Ombudsmandens bestræbelser på at sikre en fortsat og åben kommunikation med Udvalget for Andragender;
31. anerkender nødvendigheden af, at EU's agenturer overholder samme høje standarder for gennemsigtighed, ansvarlighed og etik som alle andre institutioner; noterer sig med tilfredshed det vigtige arbejde, der udføres af Den Europæiske Ombudsmand i flere agenturer i hele EU; støtter forslaget til Det Europæiske Kemikalieagentur (ECHA) om, at registranter skal påvise, at de har gjort deres yderste for at undgå dyreforsøg, og at det skal forelægge oplysninger om, hvordan man kan undgå dyreforsøg;

Torsdag den 24. november 2016

32. støtter Ombudsmandens henstillinger, hvorefter Den Europæiske Fødevaresikkerhedsautoritet bør revidere sine regler og procedurer vedrørende interessekonflikter med henblik på at sikre behørig høring og inddragelse af offentligheden;
 33. minder om, at Ombudsmanden også har mulighed for og derfor pligt til at kontrollere Parlamentets arbejde inden for rammerne af bestræbelserne på at sikre god forvaltning for EU-borgerne;
 34. opfordrer til en effektiv ajourføring af den europæiske kodeks for god forvaltningsskik ved at vedtage en bindende forordning om emnet i løbet af indeværende valgperiode;
 35. opfordrer Den Europæiske Ombudsmand til at supplere fremtidige årlige rapporter med en kategorisering af klager uden for sit mandat, hvilket vil give Europa-Parlamentets medlemmer et overblik over de problemer, som berører EU-borgerne;
 36. pålægger sin formand at sende denne beslutning og betænkningen fra Udvalget for Andragender til Rådet, Kommissionen, Den Europæiske Ombudsmand, medlemsstaternes regeringer og parlamenter samt til ombudsmændene eller tilsvarende organer i medlemsstaterne.
-